

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Croatia in bivio.

(Dopis iz tržaških hrvaških krogov.)

Croatia in bivio: Hrvatska na razpotju!

Hrvatska kraljevina je neodvisno od Ogrske povzdignila Habsburžane na hrvaški prestol (leta 1527). Istotako neodvisno od Ogrske — in celó 11 let pred to posledajo — je priznala pragmatično sankcijo (leta 1712). Ta dva čina pričata o suverenosti hrvaške države nasproti vsem drugim državam, torej tudi nasproti Ogrski.

Iz tega sledi, da sta z ogrsko-hrvaško pogodbo od leta 1868. kršena nezavisnost in državno pravo kraljevine Hrvatske, če tudi ta pogodba (vsaj v besedah) priznava Hrvatoma tako in toliko avtonomijo, s kakoršno bi se ponašala vsaka pokrajina v tej polovici monarhije.

Priznava namreč Hrvatoma popolnoma neodvisno odločevanje in vršenje notranjih, administrativno političnih, poslov: bogočastja in nauka ter pravosodja (justice). Ali bana imenuje kralj na predlog ogrskega ministrskega predsednika. Financije in občila (železnice) so stvari, o katerih bi imeli odločevati Hrvati skupno z Madjari in to v Budimpešti.

Kako se je moglo dogoditi, da so Hrvati mogli skleniti z Madjari takov kontrakt, s katerim so uničili nekateri bitstveni elementi suverene državnega prava? Posrečilo se je Madjarom: delujočim z nasiljem in prevsro, delečim denar in časti, poslužnojočim se diplomatske zvižčnosti in politične uvidevnosti.

Je li dovoljeno delovati z nasiljem in prevsro? — Zdi se, da v politiki je to dovoljeno.

Je li dovoljeno podkupljati nasprotnika s podeljevanjem denarja in časti? — Veča sramota pada vsakako na onega, ki se prodaja, nego li na onega, ki podkupa.

Je li dovoljeno biti modrejši od svojega nasprotnika? — Je dovoljeno, ako je le moč. Ali o politični uvidevnosti je bolje, da molčimo. Kajti, ako so mongolski Madjari modrejši od Hrvatov, potem res ne vemo, kdo bi bil manje moder, nego so Hrvati!

Nagoda ni izrekla samo podrejenosti kraljevine Hrvatske nasproti kraljevini Ogrski, ampak je dala tudi Madjarom v roke moč in oblast nad Hrvati, kakoršne ni imel poprej niko nad njimi.

PODLISTEK.

Predigra.

Silhueta.

Spisal Josip Knaflič.

Čez morje se je razula purpurna zarja, v zelene gaje na obali je zaplul večer. In legel je mir po naravi: kakor tolažba in uteha dobrim, pa nesečnim dušam — mučen, sovražan za mrzlo, prazen srez.

Vojanu in Vidi pa se je približal kakor davno-pokopani, davno-pozabljeni mladostnika. Kakor nekaj je objel njuni srei, in srei sta se pozdravili... kakor nekaj v ljubezni.

Tedaj je vprašalo dekle mladeniča:

»Povej, kako si živel, odkar naju je ločila uroda?«

Mladenič pa je odgovoril žalosten:

»Kaj naj ti povem, ljubica? Saj jaz prihajam iz groba...«

Na zabodu je ugasil luč, in črna zaslon je pal od neba do zemlje. Glej, za hip se je dvignil, in v čudokrasnih likih, v kraljevem sijaju se je pojavil visok in zlat grad. To je bil čarobni grad sreče v daljpi deželi, o katerem pripoveduje sladka pravljica...

Čulaček je odplaval od brega. Smel fant zapušča domači kraj. Nobena roka mu ne maha v slovo... Pa ste ga čuli, kako veselo

To moč in oblast upotrebljujejo Madjari od leta 1868. do danes na škodo Hrvatov in kršijo in drobe isto pogodbo samo!!

»To je proti zakonu, proti pravici!« Tako se kliče vedno. Ali v veliki politiki ne odločujeta ne zakon ne pravo. Macht geht vor Recht! Moč je pred pravico — je menil Bismarck in on je bil pripoznana avtoriteta v tem pogledu.

Povodom zadnjih nemirov je hrvaški narod pretrpel mnogo in le preveč gorja in tuge. In streljali so na narod — streljali nanj hrvaški, slovenski in nemški vojaki... Da so bili tu madjarski vojaki z madjarskim jezikom, zavisti edino le od Budimpešte: kaj in kako bi se bilo zgodilo? In dostavimo daljše vprašanje, ki je velekutvelno z ozirom na dogotke v Budimpešti, oziroma na vzroke sedanjí akutni krizi: ako se izvede personalna unija, ako Ogrska postane povsem neodvisna od avstrijskega cesarstva, pak da potem na Hrvatskem nastane upor ali ustaja: kaj se vam zdi, bratje, v koliko časa in s kakimi sredstvi bi madjarska vojska (neodvisna od Dunaja) za vedno ukrotila Hrvate v Banovini?!

Prigovarjali nam boste morda, da smo pesimisti. Ne, pri Bogu, mi nismo ne pesimisti, ne optimisti, ampak samo jasno gledamo, kar bise nam moglo dogoditi, ako ne bomo umevali sedanjega stanja stvari, ki je morda važneje in nevarneje za našo narodno stvar, nego je bilo kedaj poprej!

»Sabor kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije...« »Nagoda medju Ugarskom te Hrvatskom - Slavonijom i Dalmacijom...« »Hrvatsko-slavonska-dalm.-zemaljska vlada...«

Dalmacija pripada po takem de iure hrvaški kraljevini! Ni-li sedaj primeren moment, da se izvede de facto, kar de iure že obstoji? Na Dunaju bi bili gotovo zadovoljni s tako zahtevo. Da se Dalmacija priključi transilivski polovici? — Ne — ampak, da se Hrvatska priključi Dalmaciji!

Kaj? Ravno to! Važnost hrvaške države je bila na morju (na katerem so se tudi kronali hrvaški kralji) in je ostala do danes na morju. Ako hrvaški narod ne bi imel morja, kakor ga — hvala Bogu — ima, ne bi se mogel nadejati veliki bodočnosti. (Zakaj pa Madjari teže proti morju?) Hrvat-

je zaukal? In na noč odhaja! Hej, počakaj vsaj do jutra, do varnega dne! Velika je tvoja bol, ali eno noč doma jo še prebije prevarjeno srce... Kako hiti čarčica! Bel glob leti pred njo, in delfini jo spremljajo. Z nebes blešče večerne zvezde...

Aj, to vse vam je lepa fantazija! V resnici sta sedela dr. Vojan in gospa Vida tisti večer na fioptenih stolihi na altanu vile, ki je stala na najdivnejšem kraju elikovitnega, idilično-milega pobrežja, imela rimski slog in bila last soproga gospe Vide, bankirja in tovarnarja pl. Orlovskega — in gospa Vida je ravno izražala Vojanu svoje odkrito veselje na ugodnem slučaju, da je prišel nocoj, ko bo slavila v izbranem prijateljskem krogu velepomembni dogodek, da je angažovana za prvo pevko dvorne opere m*ske — začetek svoje umetniške kariere.

Zgodilo se je namreč nocoj, da sta se Vojan in Vida po petih letih prvič zopet sešla, in prav slučajno! Tako okoli šeste ure je pridirjala elegantna pnevmatična uprega pred mestno bolnišnico in sluga v pretirano nakiteni livreji je podal gospodu sanitetnemu svetniku list, v katerem je pl. Orlovski prosil zdravnika k nenaglo obolelemu sinku. In stari gospod sanitetni svetnik, ki ni več zdravil, no, samo še svetoval, je poslal svojega zanesljivega asistenta, doktorja Vojana.

ski, zjedinjeni pod Avstrijo, ne bi grozila nikaka nevarnost! Saj: ali bi imela (ae samo na papirju, ampak v praksi) boljo avtonomijo, ali pa bi skupno z ostalimi Slovani (tudi brez Poljakov) v dunajskem parlamentu zapovedovala in vladala! Na ta način bi bilo rešeno tudi vprašanje o Bosni in Hercegovini. Ti pokrajini bi morali sami po sebi pripasti zjedinjeni Hrvatski! Odvisno bi bilo pripominjati, da bi bil s tem zboljššan tudi položaj tužne, tristo krat tužne Istre. Slednjič bi se v tem slučaju mogli dogovarjati tudi z najbližjimi brati, s Slovenci, katerim je sedaj težko (kakor Istranom), a bilo bi stokrat teže, ako bi se Dalmacija priključila Hrvatski pod monogolskim pokroviteljstvom Madjarov.

Kdor ve bolje, naj pove bolje!

Pripomba. Mi priobčujemo ta članek; opozarjamo pa čitatelje, da so misli, izražene v njem, jako podobne delovanju one stranke, ki se je v letih 1861—1867 potegala v hrvaškem saboru, da bi se Hrvatska priključila Dunaju in ne Pešti. Tudi mi smo tega mnenja, da se pridruži Dalmacija Hrvatski, ali Hrvatska Dalmaciji in da se pri tem ne pozabi na naše slovenske dežele, ki so tudi del ozemlja, spadajočega pod hrvaško državno pravo. Toda prej, nego se sklepa kaka pogodba z dunajskimi zvinitliškaj, naj se zagotovi slovensko priznanje, da je hrvaška država samostalna in samosvoja nasproti vsakomur! Tudi mora ta samostalnost najti jasnega izraza v eventuelni pogodbi z Dunajem. Drugače bi bilo — kakor nas predobro uči zgodovina — vsako vezanje jako nevarno — še nevarnejše, nego je sedanje razmerje med Hrvatsko in Ogrsko.

Uredništvo.

Politični pregled.

V Trstu, 28. avgusta 1903

Položaj v hrvaški opoziciji Kriza v hrvaški opoziciji še vedno traja. Kljub soglasni izvolitvi Evgenija Kumičića v zlatarskem okraju. »Obzor« in reški »Novi list« pišeta še vedno jako oestro proti Kumičiću, dr. Franku in odstopivšemu predsedniku hrvaške stranke prava, dr. Breszyenskemu, kateremu očitajo, da je zagazil v Frankove mreže in da je Franku in Kumičiću na ljubo odložil predsedništvo stranke prava, da bi

Ravno to nenadno in nepričakovano svidenje Vojanovo in Vidino je učinilo, da sta podlegla prvi hip oba nekdanjemu čuvstvu ljubezni. Toda te trenutne pozabe in svobode je bilo konec, čim se je vrnila prva misel. In tedaj je zaveljala glupa, našemljena ceremonija, ki jo obhajamo enako vselej, na sestankih ali razstankih, ravno kadar bi se v resnici do smrti razjokali, ali drug drugemu zabodli nož v srce.

Zopernost in bedo tega je prva spoznala Vida, ker se je prva pustila zavesti; in ker je bila ponosen značaj, je tudi takoj odgnala laž in hlimbo. Po kratkih besedah je torej umolknila in malce nevoljna na-se, in zajejno kljubujoče nasprotniku, se je zazrla v mrki, negibni obraz Vojanov.

Ali skoro je rekla:

»Da sem vedela za vas, davno bi vas bila povabila. Mi smo tukaj že od začetka poletja.«

Vojan se je nasmehnil.

»In jaz bi bil takoj prišel. Že zato, da si isprašam vest.«

»Ne vzbudila bi vam je nobena moč...«

»Res je. Ta moment čutim, da je mrtva; in da je ni misli, da ga ni čuta, da eslo: da ga ni spomina več v meni o vsem, kar me je prevzelo nekaj a čudovito vsemožnostjo.«

tako moralno uplival v to, da bi bil v zlatarskem okraju izvoljen Frankov kandidat Evgenij Kumičić. »Obzor« očita Breszyenskemu, da klubu večkratnim pozivom ni hotel sklicati seje osrednjega odbora stranke prava in da ta stranka ni do sedaj še ničesar storila za svojo organizacijo, ker se je vse dosedanje delovanje osrednjega odbora z pravilo z brezvspešnimi pogajanjmi z Frankovimi »čistimi«. »Novi list« očita dr. Franku, da je le radi tega stremil po vrhovnem vodstvu združene opozicije, da bi potem vspešneje barantal na vladi za svoje osebne koristi.

Kriza na Ogrskem. Mi smo svojeodobno, ko je začelo pljuskati valovje madjarske obstrukcije, posebno opozarjali na dvoumno ulogo, ki jo je — zvest svojim tradicijam in svoji veliki ambiciji — igral tudi v teh homatijah predsednik ogrske zbornice poslanec, grof Apponyi. Označili smo tega moža kakor Ahasvera med ogrskimi državniki, ki blodi po vseh možnih potih, da bi dospel enkrat — do ministerskega portelja. V ta namen pakira z vsemi in intrigira ob enem proti vsem. V ta namen je priključil svojo »narodno stranko« vladni liberalni stranki — svoji nasprotnici — a je tudi v tem razmerju intrigiral in konspiriral s Košutijanci proti liberalni vladi Szellovi. Gotovo je, da je ravno Apponyi se svojim koketovanjem z opozicijo največ pripomogel, da je gibanje za narodne zahteve v vojski naraslo v hudournik, ki je zagnil ministerstvo Szellovo in provzročil toliko opustošenja v političnem življenju Ogrske, da ga ni nikjer izhoda iz sedanjega kaosa. Gotovo je računal, da ga vsaj ta zmešojava povzdigne kviško na ministerski stol. In res je nekaj časa Apponyi-jevo ime stalo v o predju kombinacij, kakor edinega moža, ki bi kolikor toliko prijal večini in opoziciji in ki bi mogel potolažiti razburkano valovje. Toda stvari sučejo sedaj tako, da ostane mož bržkone še nadalje Ahasver med ogrskimi državniki, ki ne more in ne more priti do cilja.

Kandidatura grofa Apponyi ja na mesto ministerskega predsednika je baje postala brez nade. Mož je menda skrajno nepriljubljen na najvišem mestu radi svoje dvolčnosti in spletkarenja. Cesar ga je baje vsprejel jako nemilostno in mu je zaklical v skrajni nevolji: »Kako ste mogli storiti kaj takega meni staremu možu?!« A ko se je hotel Apponyi nekaj opravičevati, ga je odpustil cesar le s primerno gesto roke.

»Uganila sem v vas, kar sem čakala v sebi.«

Pogledala sta si v oči in resno prikimala drug drugemu; zajedno sta vstala kakor olajšana težkega bremena ter stopila na altanov rob, odkoder sta zrla svobodna in zadovoljna na nižave pod seboj, ki so se zastirale z nemim, dremotnim mrakom. Z dvoreda sem, vijočega se od mestne ceste med vilami navzgor in razpirajočega se za gradičem pl. Orlovskega v košat smrekov gozd, se je glasil zamolkli peket konjskih kopit.

»Moj mož prihaja in gostje. Pojdiva doli, je velela gospa Vida.

Pod portalom je vsprejela Vida došlo družbo. Bilo je več dam in gospodov, ki so vsi z glasnimi klicii obkolili domačico, jo pozdravljali in jej čestitali. K Vojanu pa je pristopil visok gospod s širokim klobukom in jako prijaznim obrazom in se, podajaje roko, priklonil:

»Konstantin Orlovski. Gosp. doktor, da?«

»Vojan, sekundarij.«

»Čast mi je. In moj sinko, prosim?«

»Nič skrbi. Date si je pokvarilo malce želodček, ali jutri bo zdrav.«

»Da, Konstantin, nič hudega ni!«, se je oglašila Vida. »Pa prosim te, idi revčka malo potolažit, ako ni zaspal. Gospica je pri njem.«

Sedaj se sučejo kombinacije okoli imen Lukasa, Daranyi in Wekerle.

Glede razpoloženja krone se širijo različne vesti, ki so v nasprotju ena z drugo. Eni hočejo vedeti, da je krona pripravljena v koncesije do neke mere; drugi pa trde nasprotno. V tem pa soglašajo vsi, da glede madjarskega poveljstvenega jezika je krona neizprosna.

Najbolje je menda označeno hipno položeno v ti-le kratki situacijijski sliki, ki jo prinaša »Die Zeit« :

Glede političnega položaja vlada popolna negotovost. Gotovo je le to eno, da je med minimom tega, kar zahteva pozicija za ednehanje od obstrukcije in maksimumom tega, kar bi bil pripravljen cesar dovoliti, še velika razdalja. V tej okolnosti je glavni vzrok, da si ne upajo izreči odločitve. Kajti, če se opozicija noče zadovoljiti s tem, kar cesar more dati, potem se ne bi najraje nič dalo, da ne padajo zopet v isto pogreško, ki se je storila poprej, ko so dajali koncesije iz roke posamično, ne da bi bili dosegli kakov učinek.

Fran Josip in Viktor Emanuel. Oficijozni dunajski »Fremdenblatt« deloma potrjuje vest italijanskega lista »Giornale Veneto«, da je bil za večer določen v Treviso dogovor italijanskega kralja s posbnim odposlancem cesarja Frana Josipa glede modalitet potovanja italijanskega kralja na Dunaj in povratne obiske po našem cesarju. »Fremdenblatt« poroča namreč, da je FML baron Steininger po cesarjevem nalogu odpotoval v Treviso, kjer izroči italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu pozdrave cesarja Frana Josipa. Omenjeni list dodaja, da je ta čin vsakogar dokaz, da so se odnosi med obema zaveznima državama znatno zboljšali in da bo sedaj morda vendar-le mogoče od novega papeža izposlovati, da ne bo delal ovir potovanju cesarja Frana Josipa v Rim k kralju Viktorju Emanuelu. Znano je, da se je pokojni papež Leon XIII. najodločnejše upiral obisku Frana Josipa v Kvirinalu.

Ustaja na Balkanu. Ustasi se bližajo vedno bolj Carigradu in so se nekatere ustaške čete pojavile že v vaseh, ki so ko naj kakih 100 kilometrov oddaljene od Carigrada. Seveda ni pričakovati, da bi bil Carigrad v nevarnosti pred ustasi, ker je obvarovan po mnogih utrdbah, ki od morja do morja zapirajo ves polotok, na katerem se nahaja Carigrad. Vendar pa je veleznačilno, da se ustasi upajo že tako daleč, kar kaže da je njih moč že jako velika.

V noči med sredo in četrtkom izvršili so ustasi blizu postaje Huleluel Burgus dinamični atentat na orijentalni vlak, ki je v terek zjutraj odšel iz Dunaja proti Carigradu.

Vlak je bil sestavljen iz enega spalnega voza in iz dveh navadnih vozov za potvalce. Zatrjuje se, da so atentat pouzročili nekateri ustasi, ki so par postaj pred mestom atentata stopili v vlak. Ubitih je bilo šest oseb in 18 ranjenih. Med ranjenimi je 11 žensk. Iz Carigrada javljajo, da se vsled tega novega atentata podvoje čete, ki varujejo železniške proge. Ako se pa pomisli, da se ustasi, ki prirejajo atentate na vlake vozijo sami v istih vlakih, potem je pač brez

Hitela je na to predstavljati doktorja Vojana.

Družba se je bila pomilovaje zavzela, čuvši, da je domači sinček bolan, in neka postarna, posebno sočutna gospa se je z Orlovskim takoj odpravila k malemu bolniku. Ostale pa je povedla gospa Vida v središčni dvor palače, ki je nalikoval starorimskemu peristiliju, in kjer so pod steklenim, izbočenim stropom livrirani sluge vžgali žareče svetilke.

Pričakovali so še slavnega gosta — prvega tenorja opere, katere člen je postala danes gospa Vida pl. Orlovska.

Pod noč sta Vida in njen bodoči drug na odru, sloveči tenorist, ki je bil došel z večernim vlakom prav iz stolnega mesta, zapela veliko arijo iz najnovejše opere, katere skladatelj je bil tudi v nočnejši družbi in je spremljal peva na pianu.

Vojan je spoznal, da je Vidi razkošna slava gotova, da bosta njena lepota in njeno petje očarovala in zamamljala baštako tisoče, kakor sta zadrževala nočjo to malo družbo razvajenih umetnikov.

Slonč ob marmornem stebri v mraku nizke palme je poslušal Vidin glas; ob enem je čakal na glas svojega srca; ali ondi se nič ni vrgnilo. Pač pa je vstala pred Vo-

vsake koristi, če se dotične čete ne-le podvojijo, marveč tudi podesetorijo.

V Bitki pri Kervan Kei so ustaši pogazili z dinamitom v zrak neki stolp, v katerem je bilo 250 Bašibozukov.

V nekem pogovoru je predsednik macedonske revolucionarne organizacije, prof. Mihajlovski zatrjeval, da se bodo ustaške čete sedaj, po spravljeni letini, vedno bolj množile in da v kratkem bukne ustaja v vsej svoji sili. Dinamit bo potem deloval ne le v Bitolju, Solunu, Drinopolju, Skopljem in Prizrendu, marveč tudi v samem Carigradu. Turčija da bo morala proti ustašem pozvati na pomoč Evropo in ravno po tem stremijo ustaši, vled česar tudi ustrajajo v borbi.

Iz Sredca javljajo, da so priprave za mobilizacijo skoraj popolnoma končane. Zaloge streljiva so napolnjene in istotako so tudi napolnjene zaloge za vse druge vojne potrebe. Vse je pripravljeno, da bi se moglo izvršiti mobilizacijo tekom 24 ur.

Tržaške vesti.

Ljubeznjivemu »Slovencu« v Ljubljani. Na naš poziv zaradi vesti, da je bil g. Šuklje v obiskih pri baronu Schwaglu, odgovarja »Slovenec« tako le:

»Mi o tem posetu prav nič ne vemo, in če je gospod dvorni svetnik Šuklje res posetil Schwagla, storil je to na svojo roko in popolnoma kot privatna oseba. In to stori lahko, kedar hoče in kjer hoče. Mi mu tega ne moremo braniti, niti priporočati. Ali »Narod« namigava skrivnostno, kakor bi Šuklje kot naš strankar iskal kake alijance pri Schwaglu. To je enkrat bedarija. Prvič je Šuklje v svojem govoru obsodil alijanco Tavčar-Schwagel kot pogubonošno za slovenstvo, in drugič je stalšč naše stranke tako, da izključuje alijanco s Schwaglom. Kot slovenska stranka se ne bomo vezali z možem, ki je vodja nemških čet na Kranjskem in na Dunaju, onih nemških čet, ki nočejo priznati naše narodne ekzistence. Kot krščansko-demokratska stranka pa stremimo z vso resnobo po volilni reformi, katere se baron Schwagel kot privilegovaneec in Nemece brani z rokami in nogami. Mi ne bomo zabredli tja, kamor je zabredla tvoja (»Edinosti«) kranjska simpatija Tavčar-Hribar, da bi pete lizali vodju nemške stranke. In ko bi hotel kedo, pa naj je sam Šusteršič ali Šuklje, poskusiti ustanoviti kako alijanco s Schwaglom, našel bi v vodstvu stranke in v celi stranki najodločnejši odpor. Pri nas ni tako kakor pri liberalih. Tam je Tavčar strankin šef žurnalista, izvrševalni odbor, vodstvo stranke, sploh kakor Ludovik XIV., posebljena liberalna stranka. Kar on stori, to zgovarja »Narod« in stranka mora parirati, pa konec. Mi pa nimamo absolutizma, temveč stranka ima na parlamentarni način sestavljeno strankino vodstvo, katero določa smer strankini politiki.

Tako nam torej odgovarja »Slovenec«. Mi bi bili s tem popolnoma pomirjeni, ako bi takim besedam sledila zares slovenska dejanja. »Slovenec« nas zagotavlja, da se bo njegova stranka borila proti vsem oam »ki nočejo priznati naše narodne ekzistence«, in

janovinu očesom minolost. Prikazala se mu je kakor daljen bel breg, na katerega je sijalo solnce, in Vojan se je zavedel, da je to življenje za njegove in Vidine medsebojne ljubezni. In tokraj je bil drugi breg, črn breg, na katerem je zdaj stal. Med obema bregovoma pa ni bilo mostu, in Vojan se ni mogel domisliti, kako je prišel z onega na ta breg. Tu je noč mojega življenja, si je rekel, in istočasno mu je postalo jasno, zakaj da je v njem vse mrtvo in prazno: med prejšnjim in zadnjim njegovim življenjem je ležala smrt — mrzla, težka smrt, iz čije turobne groba je bil vstal. In Vojan se je zdajci spomnil na odgovor, ki ga je bil dal na altanu Vidi, vprašavši ga po njegovih usodah od njunega razstanka. Ob tem spominu pa je začutil naenkrat silno boleč v duši.

Vojana je vzdramilo glasno ploskanje gostov in gromko vaklikanje debelega vojaškega kapelnika, katerega je videl klanjajočega se okoli gospe Vide. Vsa družba se je gnetla okrog pevake dvojice, burno proseča in zahtevajoča, da ponovita. Vida jim je prikimala smehljaje, pevec na njeni strani pa je, kakor vedno, mračnoresno gledal pred-se; živahni skladatelj je s skrbno naglicio listal v kompozicijskih, raztresenih po klavirju.

(Zvršetek pride.)

da se bo z vso resnobo potezala za volilno reformo. In zagotavlja nas celo, da bi vrgla Šukljeja in Šusteršiča, ako bi hotela kako alijanco s Schwaglom in njegovo stranko.

Mi jemljemo te izjave »Slovenceve« lojalno na znanje in jih hočemo obdržati dobro v spominu. Ne moremo pa drugače, nego da o tej priliki damo »Slovencu« prijateljski nasvet, naj preneha, ako hoče že biti enkrat resen list, z babjimi kvantami, da »Edinost« s »Slov. Narodom« mrzi »klerikalno« stranko in klerikalnega »Slovenca« morda zaradi »klerikalizma« samega.

Mi smo že čestokrat izjavili, da sta »liberalizem« in »klerikalizem« ptuji škodljivi rastlini na slovenski njivi, zanešeni v nas od sovražnikov samo zato, da nas razdvajati in moriti. Tudi smo osvedočeni, da pride čas, ko uvidi to naš slovenski narod in ko bo zopet zložen stal pod starim slovenskim imenom. In zato bodi ljubeznjivi »Slovenec« osvedočen, da ni pri nas nobene mržnje, ni proti tebi, ni proti kakemu drugemu slovenskemu bratu!

»Slovenski Narod« in njegov informator pa znata lagati in zavijati, da se kar kadi! »Lloydov« sfero pogrevata vedno in vedno (sedaj zopet v notici »Zadnja beseda«), ne da bi nam bila zaala do danes povedati in dokazati, kake nepravilnosti so se godile v »Lloydov« upravi! Niti na misel nam ne prihaja, da bi hoteli braniti upravo »Lloyda« ter smo isto večkrat napadali, kadar se nam je to zdelo opravičeno. Taki kalini pa nismo, da bi šli (kakor je to storil »Slov. Narod« že parkrat) na limanice listu »Sole«, kateri živi le od senzacionalnih vesti in člankov, ne mené se mnogo za to, odgovarjajo li isti resnici ali ne?! Da »Lloyd« ni tožil lista »Sole«, to ni še nikak dokaz za to, da je bilo res, kar je pisal ta list, ampak je le dokazom, da se »Lloyd« ni zdelo vredno tožiti list, ki išče in vstvarja škandale »a tout prix« (za vsako ceno) tudi tam, kjer jih ni. List »Sole«, kateri radi svoje nedosledne politike zgublja terča od dne do dne in ki živi le od »cronique scandaleuse«, zamore pač biti uzor le »Slov. Narod« in njegovemu modremu informatorju, kateri sliči travo rasti ter zna tako pogumno napadati izza grma, nam pa ne!

Izboren članek, s katerim se baha »Slov. Narod«, je bil posnet po listu »Sole«, na katerega naj se le naslanja »Narod« tudi še za naprej, ako se hoče še dostikrat korenito blamirati.

V dotičnem poročilu o obnem zboru »Lloyda«, priobčenem v »Edinosti«, je tudi izvadek iz nagovora predsednikovega, a v tem je citati tudi ta-le dva odstavka:

»V pratečenem letu se je pripetilo pri naši agenciji v Carigradu neko poneverjenje, toda, ker je bilo vse premoženje defraudanta prisojeno društvu, se je škoda vsled tega zdatno znižala.«

»Ker so bili parniki »Nadvojvoda Ferd. Maksimilijan«, »Minerva«, »Psyche« in »Memphis« že stari in niso zadostovali združnim interesom, so se prodali, a poskrbelo se je za nadomestilo.«

Če je videl »Slov. Narod« v tem kako brambo pred očitani listu »Sole«: zakaj pa nista »Sole« in po njem »Slovenski Narod« ovrgla ta odgovor ter prinesla dokaze?! Dokazati mora oni, kdor kaj trdi, ne pa, kdor se brani!!

Mi ponavljamo: mi se nismo nikdar bali napadati »Lloyda« — in to ve dobro tudi »Slovenski Narod«, ki je večkrat posnel taken napade, ne da bi bil, seveda, vsakikrat citiral vir — a napadali smo le takrat, ko smo imeli za to poudara in kolikor toliko dokazov!! In istotako povdarjamo, da bomo tudi v bodočnosti brez strahu vršili svojo dolžnost, ne le proti »Lloyd«, ampak proti vsakomur, a to vse tako, da se nam potem ne bo treba — umikati z blamažo! Blamaže prepuščamo takim listom, katerim ni ležeče na eni blamaži več ali manje, in ki so zadovoljni, da škandal stori svoj efekt, pa bodi tudi le za en sam dan.

V gori omenjeni notici »Zadnja beseda« priznava nadalje »Slovenski Narod« prav milostno, da ima dr. Rybář povsem prav, ko pravi, da ne smeje, zakaj se na Kranjskem toliko navdušujejo za izvestne zastave in kako morejo prirejati slavnosti v proslavo okupacije Bosne in Hercegovine. Toda imenitno je, da je isti »Slovenski Narod« kljub temu obširno poročal o taki slavnosti ter je v podlistku celo objavil »ne govorne« govor v proslavo omenjene okupacije.

Ali istodobno vendar napada dra. Rybář-a z infamno lažjo, da so ga Lah i vrgli iz mestne dvorane zato, ker jim je očitil njihovo irredentovstvo! »Slovenski Narod« povdarja ponosno, da je takrat on (»Slovenski Narod«) prav pogodil, ko je dejal: »prav se je dru. Rybářu zgodilo, ko je svoj nos utaknil v stvar, ki ga ne briga...«

Kar pravi tu »Slovenski Narod«, je brezvestno falzificiranje dejstev. Bilo je povodom smrti škofa Šterka, ko so dra. Rybářa potisnili iz dvorane z brahljalno silo. Dr. Rybář je očitil tedaj večini zbornice, da je nje postopanje skrajno odijozno, ker je naprejeno proti mrtvemu škofu, in je apostrofiral signore, da imajo pač korajžo proti mrtvemu škofu, a da nimajo tolikega ponosa in poguma, da bi svoj irredentizem odkrito priznavali tudi pred živim cesarjem!

To je bil zmisel Rybářeve apostrofe. A to je vse kaj družega, nego trdi »Slovenski Narod«. Dr. Rybář ni očitil torej italijanski večini nje irredentizma, ampak očitil jim je nemožnost — to je, da imajo korajžo proti mrtvim, a ne proti živim!

Kdo sipa torej pesek v oči svojim čitateljem: »Edinost« ali pa »Slovenski Narod« in pa njegov »informator«?! No, hvala Bogu, da velja še neki pregovor: Laž ima kratke noge!

Ali ker že »Slovenski Narod« in njegov informator tako rada opozarjata na ta dogodek, smemo zabeležiti in konstatirati, da je »Slovenski Narod« — v svojem poželjenju, da bi tržaške narodne delavce stavil v luč smešnosti pred nasprotoiki, a posebno še pred lastnim narodom — tudi ob tej priliki, kakor običajno nekaj časa sem, prihitel na pomoč — Italijanom! Ta list je torej zadnji — pa naj bo že »Edinost« taka ali taka — ki bi imel pravico očitati nam, da smo prenehali biti bojni list proti Italijanom!! Raje naj bi razmišljali: proti komu je on postal bojni list!!

»Kapelanom v Rojanu« je imeovan Lahon g. Anton Pernačiča. »Piccolo« mu poje slavo in ni čuda, saj je Pernačičev vžival podporo »Lege Nazionala«. Žalostno! Slovincem pravico! — Tako piše »Slovenec«.

Naša trobojnica v — Italiji. V tukajšnjih laških listih čitamo, da so beneške Slovenke podarile italijanski kraljici Jeleni, ki se sedaj v kraljevi družbi nahaja v Vidnu, šopek z laškimi in slovenskim trobojnim trakom iz slovenskim napisom. Laški listi trdijo, da je kraljica z velikim veseljem vaprjela ta dar. Ta čin vrlih našh beneških Slovenk nas je zelo razveselil, kajti s tem, to je z narodno trobojnico, so te slovenske žene dokazale, da v njih preih geri ljubezen do naroda iz katerega izhajajo in da se one ne sramujejo svojega jezika in svoje lepe slovenske trobojnice.

Kakor pa so slovenske žene, podanice laške države, storile svojo udanostno dolžnost tako bi morala storiti laška država napram Slovincem v Italiji svojo državno dolžnost s tem, da bi našim bratom, živčim v Italiji odprla slovenske šole in jim dala druge potrebne stvari in sicer v jeziku narodovem.

Tako bi se Italija oddolžila svojim slovenskim podanikom za udanost in udanostne izjave in bi ob enem dokazala, da je res liberalna in pravična vsem svojim podanikom.

Še nekaj. Te dni, ko se je glavni redarstveni urad preselil v nove svoje prostore v ulici Caserma, smo opazili, da se je ta urad po tolikih naših zahtevah in protestih, odzval v toliko, da je dal napraviti v vseh oddelkih trojezične nadpise.

To je prvi c. kr. urad v Trstu (ako izvmeljemo namestništveni komisariat za tržaško okolico, ki je imel že prej trojezični nadpis), ki je priznal našemu jeziku vsaj tretje mesto.

Mi bi želeli še, naj isti urad da prirediti tablice, ki naj bodo razvešene v glavni veži in na katerih naj bodo zaznamovani vsi važnejši oddelki! Tako bo vatreženo strankam in se zmanjšajo sitnosti raznim uradnikom in uslužbencem.

Čim pa že glavni redarstveni urad nosi trojezične nadpise, bilo bi le logično, da tudi podrejeni uradi dobe take nadpise. Redarstveni komisarijati in inšpektorati naj premeene svoje nadpise po uzoru centrale To so naše skromne, a opravičene želje.

Novi namestništveni uradi morajo, ko

bodo dogetovljeni, dobiti tudi slovenske nadpise in tudi novi kolodvor državne železnice bo moral promeniti dosedanje nemško-laske lice.

To hočemo, to zahtevamo!

Dvojna mera. Pišejo nam: Po mestnih ulicah je videti vse polno domačih in še več tujih (laških) revežev, ki na rokah in na vozičkih prodajajo raznovrstne predmete. Med temi je nemalo tudi takih, ki prodajajo predmete, za katere treba imeti posebna oblačila dovoljenja.

V bližini trga pri »rudečem mostu« je sleheri dan prodajalec razglednic, a le zelo redek je slučaj, da mestni pandurji ujamejo katerega tek tiškov iz kraljestva.

Prodajanje tujega sadja je dovoljeno, ako prodajalec ne zalote na mestu, to je, ako kroži po ulicah. Sploh pa se je pri takih prodajalcih, ako so iz »blaženega« kraljestva, zapiralo celo obe oči, samo da se ti »ljubi brateci« ne čutijo proganjane. Drugače je pa z domačini — osobito z našimi okoličankami.

Te revice so tri v peti mestnim pandurjem in mestnim tržnim nadzornikom.

Zadnjič ste poročali, kako je neki radičar naskočil domačo krušarico, ker je ta (na prošnjo neke gospe) prodala isti na ulici par »big«.

Včeraj zjutraj je neka stara okoličanka prodajala na trgu pri »rudečem mostu« nekoliko breskev. Magistratni organi so revico zasačili in jej vzeli — rečeto z breskvami vred!

Žena je prosila tržnega nadzornika, naj jej vrne odvzeto blago, toda brez uspeha. Mož je rekel: »Plačajte globo — potem vam vrnem breskve!

Recimo, da je žena res zakrivila, ker je prodajala grede po trgu. Vprašamo pa: zakaj ne velja ena mera za vseb, za domačine in za tujce? Ako že nima domačin nikake predprave — kar bi bilo po našem mnenju naravno — je tem manj sme imeti tujec!

Mesto da love ženske, ki prodajajo par breskev, naj love raje one, ki prodajajo razne sleparije za drag denar! Drugače si moramo misliti, da imajo razni privandrance iz tujih držav razne predprave!

Prihodnja nedeljo, dne 30. avgusta t. l., imeli bodo v Barkovljah dve slavnosti in sicer cerkveno in narodno slavnost. Tega dne slavili bodo namreč »obnašanje« praznika sv. Jarneja, barkovljanskega cerkvenega zaščitnika, z lepo cerkveno jutranjo in popoldansko pobožnostjo.

Popoldne pa priredi vrlo tamošnje pevsko društvo »Adrij« v odličnih prostorih »Narodnega doma« koncertno veselico s petjem, godbo, šaljivo pošto in plesom. Da ugotovi vsestranskim željam, naročilo si je za šaljivo pošto posebne humoristične in druge narodne razglednice, katere se bodo razprodajale pred začetkom vsporeda, med točkami in med plesom.

Torej v nedeljo se nam ponudi lepa prilika, da storimo svojo narodno dolžnost s tem, da množično pohačimo na veselico »Adrij« v Barkovlje, kjer se malo porazveselimo, razvedrilo in pozabimo na vsakdanje skrbi.

Začetek veselice bo ob 5. uri pop.

Načelnštvo »Narodnega doma« v sv. Ivanu vabi vse svoje združnike za nedeljo dne 30. t. m. točno ob 4 pop. na volitev novega voditelja restavracije.

Velika nesreča. Včeraj ob 6. in četrti uri popoldne dogodila se je v dvorišču hiše št. 5 na istrski cesti velika nesreča. Štiri deklice, med temi 6 letna Aristilla Paolich, hči Ivana in Ivane, igrale so se v nekem košu, ki je bil položen na voz. Ker pa so vse štiri deklice stopile na eno stran koša, se je isti prevrnil, pal z voza na tla in pokril pod seboj deklice.

Na njih upitje prihiteli so ljudje in jih rešili izpod koša. Trem deklicam se ni zgodilo nič posebnega, zgoraj imenovana Aristilla pa si je o padcu razbila črepinje in takoj umrla.

Zveza pekov Avstrije v Gorici. C. kr. namestništvo v Trstu je vzelo na znanje sprejemena pravila krajnih skupin Trst in Gorice pekovskih delavcev Avstrije na Dunaju.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 21.1, ob 2. uri popoldne 27.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766.8 — Danes plima ob 6.34 predp. in ob 11.48 pop.; oseka ob 6.14 popoldne in ob 5.30 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Nemška državna šola za — 16 Nemcev!** V Pulju je taka šola! Za zidanje poslopja za to šolo je stavljena v proračun tega leta kakor prvi obrok svota 100000 K. V letu 1902—1903 pa je obiskovalo to šolo, ki je razdeljena na 8 oddelkov celih 16 dijakov, ki so se priznali za Nemce, tako, da sta prihajala na vsaki oddelek po — dva Nemca! Vsi drugi učenci so bili slovenske ali italijanske narodnosti! Vzlic temu dejstvu pa se ne poučuje na tej šoli ni italijanščina ne hrvaščina niti kakor svoboden predmet.

V Trstu pa počejo ustanoviti ene same slovenske šole za tisoče slovenskih otrok! Komu ne bi kipel v duši in vrela kri po žilah?!

»Naša Sloga« pravi, da ve iz dobrega vira, da se italijanščina in hrvaščina ne uveljavljata nikakor učni predmet dokler se ne ganejo Italijani in Hrvatje sami, ker vladi je le ljubo tako kakor je in so odlični faktorji nasprotni v tem pogledu toliko Italijanom kolikor Slovanom. Tako ostane vse dotlej dokler ne odprejo oči Italijani, ki se svojim postopanjem le odpirajo nemstvu pot v deželo.

»Naša Sloga« apostrofira torej Italijane: »Pamet, pamet, gospoda italijanski oblastniki, nikar ne mržite Hrvatov, ker sicer boste morali s kupno s Hrvati poljubljati nemško batino! Zganimo se torej v Pulju vsaj za to malenkost!

× **Veselica v Dornbergu.** Glede na prvo poročilo za veliko narodno igranje »Deseti brate«, katere se bo igrala v Dornbergu dne 30. t. m., pridavamo danes še vspored, ki se glasi:

1. Pozdrav predsednika. 2. Josip Canič: »Iz naroda za narod«, udarjata tamburaška zbor iz Dornberga in iz Komna. 3. »Deseti brate«, narodna igra v petih dejanjih po Jurčičevem romanu, sestavi Fran Govekar. 4. A. Hribar »Slavčev spev«, poje možki zbor iz Dornberga. 5. Prosta zabava s plesom. K plesu in med dejanji igre bo sviral oddelek prvaške godbe pod vodstvom g. Höniga iz Gorice.

Zvečer čarobna razsvetljava z umetnimi ognji pod vodstvom g. Makue iz Gorice. — Veselica začne točno ob treh popoldne, ples ob 6. uri.

Glede lažjega prihoda ljudstva, vozil bo posebni vlak dvakrat gor in dol in sicer: iz Ajdovščine pojde ob 12. uri popoldne, iz Gorice gor gre ob 2. uri popoldne, iz Dornberga v Gorico ob 10. uri zvečer, iz Dornberga v Ajdovščino ob 11. uri zvečer.

Vstopnina k veselici 50 st., sedeži prve vrste 1 K 50 st., druge vrste 1 K in tretje vrste 50 st.

× **Ozirom na občinske volitve v Rovinju** bilo bi še posebno povdariti, da so e. kr. uradniki glasovali za italijansko-radikalno stranko, da si se tej nasprotna »kmečka ljudska stranka« sestavlja iz istih življev, ki — niso irredentistični.

To pa smo konstatovali: edino zato, ker je to znak vladnega zistema in nikakor ne proti irredentizmu gospodovalne stranke. Če hoče imeti vlada tako stranko na krmilu, pa naj jo ima!

Vesti iz Kranjske.

× **Beg cirkusa Viktor iz Ljubljane.** Notico, ki smo jo posneli po »Slov. Nar.« tudi mi, popravlja »Slovenec«, da ni res, da so cirkusu zarubili dva konja. Eksekutor je namreč prišel četrte ure — prepozno, ko so bili konji že izročeni železnici. Valed tega jih eksekutor ni mogel zarubiti in cirkus se je mogel odpeljati v Beljak s konji vred. »Rokoborec« v cirkusu je brčkone kakov naveden hlapec v cirkusu in nima niti beliča premoženja. Mesar Svoboda da nameruje tožiti cirkus.

Vesti iz Štajerske.

— **Občinske volitve v celjski okolič** se končno veljavne, ker je namestništvo v Gradeu zavrnilo rekurz, ki so ga uložili nemškutarski volilci. Ker so se volitve vršile povsem korektno in zakonito, so Nemci gotovo sami vedeli že vnaprej, da mora priti tako; vendar se delajo silno presenečeni po rečeni rešitvi. Oni bi hoteli, da bi se sploh vse reševalo proti Slovincem brez ozira na to, kje sta pravo in zakona. Vladni zistem jih je vzgojil tako.

Vesti iz Koroške.

+ **Znamenito priznanje.** Še nekoliko o aferi odvetnika dra. Brejca na sodišču v Celovcu. Tožba v dotični sporni stvari je bila uložena v nemškem jeziku. Dr. Brejca pa je hotel podati odgovor v slovenskem jeziku in je zahteval tudi, naj se njegove navedbe protokolirajo v tem jeziku. Na to je izjavil sodnik, da on tega ne umeje. Ko pa se je na to dr. Brejca skliceval na prakso, ki velja drugod, je sodnik konstatiral v razpravnem zapisniku, da na okrajnem sodišču ni nobenega sodnika, ki bi znal slovenski.

Ali ni znamenito to priznanje v deželi, ki je po tretjini slovenska!

+ **Era Koerberjeva** omogoča tudi na Koroškem kaj kričeča dejstva. V odbor podružnice nemškega schulvereina za Podkloster-Trbiž so bili izvoljeni: načelnikom e. k. notar Hut, podnačelnikom e. k. davkar Grueber, nadučitelj Socher, nadučitelj Stissen, učitelj Gutzelnig in učitelj Stissen.

Brzjavna poročila.

Huda eksplozija, več mrtvih in ranjenih.

DUNAJ 28. (B) Listi javljajo iz Arada: V nekem kamenolomu v bližini kraja Vaikce pri Aradu je eksplodiral včeraj dinamit, o čemer je bilo 6 delavcev ubitih in 15 težko ranjenih. Bržkone gre tu za čin masševanja nekega odpuščenega dinarja. Storišča so že zaspri.

Zopet požar v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 28. (B) Ogrska korespondenčna pisarna javlja: Takoj po polnoči je v restavraciji južnega kolodvora nastal požar, katerega pa so gasilci lokalizirali, da se ni razširil na drugo kolodvorsko poslopje.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 27. (B.) Onega vojaka, ki je žalil italijanskega konzula, so prejeli in bo kaznovan. Istotako se zgodi z onim vojakom, ki je žalil nekega italijanskega podanika, ki je uradnik na ruski pošti.

Povodom dinamitnega atentata na konvencionalni vlak je bilo ubitih 6 oseb in 18 ranjenih. Ker se je eksplozija dogodila v vozu skuhinje, se sodi, da je bil dinamit vtihotapljen z jedili in sicer v Sredu. Zato so izdane stroge odredbe v obrambo in varstvo železniškega prometa.

Požar na podzemski železnici v Parizu.

PARIZ 28. (B.) Včeraj je zopet gorelo na podzemski železnici in je o tem ponesrežila neka dama, ki je pozneje umrla na dobjenih poškodbah.

PARIZ 28. (B.) »Le Bre Parole« javlja, da bo občinski svet parizki sklican v posebno sejo, v kateri naj bi sklenil, naj se obrat na podzemski železnici zaustavi, dokler se ne izvedejo uredbe, ki so potrebne za varnost občinstva.

Velika nesreča na železnici.

VIDEM 28. (B) Med postajama Pasian di Schiovonetto in Codroipo je vlak, ki je vozil neki vojaški transport, trčil ob neki tovorni vlak. Več oseb, mej temi: tudi en častnik, je ubitih, mnogo ranjenih.

VIDEM 28. (B) Povodom nesreče pri postaji Pasian di Schiovonetto je bilo ubitih 9 oseb, med temi en stotnik. Govori se, da je poškodovanih kakih 80 oseb in med temi da jih je več težko ranjenih. 45 ranjencev so privedli semkaj. Rešilnega dela so se lotili takoj vojniki in prebivalstvo kraja.

Amerikansko brodovje.

OSTERBAY 27. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Predsednik Roosevelt je odra-

dil, da se brodovje Zjedinjenih držav, nahajajoče se v evropskih vodah, ima takoj podati v Beyruth.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcijske lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijske lista »Edinost« v Trstu

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznano
tvarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, me-
dual sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

OOOOOOOOOOOOOOOOOO
Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Posrtovan cenik brezplačno in franko

OVARNA POHIŠTVA
Rafael Italia
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
— TRST —
ulica Malcanton št. 1.
po zelo nizkih cenah.

Lepa meblirana soba
s prostim vhom se odda takoj. Ob enem
tudi mala sobica primerna za delavca.
Več se poizve v tiskarni »Edinost«.

OOOOOOOOOOOOOOOOOO
Alojzij Svagel
TRST - Ul. Farneto 8. - TRST
priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, najfinjšje
testenine po jako nizkih cenah, na-
dajle moko, žito, kavo, sladkon.
Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.
Cenike na zahtevo franko.
OOOOOOOOOOOOOOOOOO

NAJVEČJI IZBOR VRČKOV ZA PIVO
se nahaja v dobro znani zalogi steklenin in porcelana
Jakob Hirsch, ul. Cavana 6 (nasproti škofijski palači)
TRST

Vzorec št. 4. Vzorec št. 5. Vzorec št. 2.
Pošiljatelj na deželo se izvrše z največjo točnostjo in natančnostjo.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond **25.000.000 K.** Izplačane odškodnine: **75.000.000 K.**
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavae poslojpa in premišinejr proti požarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkulantneje
Uživa najboljši sloves, koder posluje

—:—

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obcnokoristne namene.

Steklarska dela in Električno napeljavo

oddaje

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

pri svoji novi stavbi Piazza Caserma št. 2 v Trstu.
Ponudniki naj se radi pojasnil in podatkov zaslajo pisмено ali u imeno najdalje do 10. septembra 1903.
pri stavbinskem vodstvu, ali pa v uradu „Tržaške posojilnice in hranilnice“.

Posojila

ne manjše od **10.000 kron**
na hiše, zemljišče, dedščine
KAROL OFNER
Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.
(Posredovalci izključeni).

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn
Borzni trg št. 2 II. nadstropje
(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

Naznanilo.

Podpisani naznanja cenj. občinstvu, da sem cene olja znižal in sicer prodajam:

O je za luč	liter po 28 nvč.
Jedilno olje	» 34 »
» » boljše	» 36 »
» » najfinije II.	» 40 »
» » I.	» 44 »
Namizno olje	» 48 »
» » boljše	» 52 »
» » iz Zeneve	» 48 »
» » iz Bari	» 48 »
» » iz Axa	» 60 »
» » iz Nice	» 68 »
Milo za kuhinjo	od 18—22 nvč.
» » pranje	» 26—30 »

Velik izbor toaletnih mil, škroba, sveč, kisa, voščila, vžigalic, sode in drugih potrebščin za perice.

Pošilja tudi na deželo po pošti ali železnici od 5 kg. naprej.

V zmislu gesla: **Svoji k svojim!** se priporoča

IVAN MILLONIG
Trst, Trg Barriera vecchia št. 2.

Trst, Corso 28.

G. DOPLICHER

Velika zaloga klobukov in čepic
vsake vrste
od gld. 1.50 do 3.50.

Poprave in moderniziranje se izvrši najtočneje.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster
TRST (via Giuliani 11) — BARKOVLE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.
Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Svoji k svojim OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: **Peter Rehar.**

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. na prej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten skih ur, regalstojev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

30 malih stanovanj z eno sobo in kulinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. na istr. od 1—2 in 5—7 pop.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče uredene od 25 in 33 cm, šestvogalne plošče od 20 in 25 cm po K 2. — □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Gulielmo Brod & Co
poznana trvdka s

POHIŠTVOM
najelegantnejše vrste
ZAJAMČENE KAKOVOSTI
po najnižjih cenah
Via S. Giovanni št. 14
TRST vogal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Pavel Gastwirth
Trst, ulica Madonnina 3.
Zaloga pohištva, popolnih sob.
Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrealo iz Belgije. — Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, šivalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugih vrst iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

TRGOVINA Z MANIFAKTURNIM BLAGOM
Anton Sancin pok. Frana
TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.

Priporoča velik izbor:

sraje belih ali barvanih za moške, ovratnikov, zapestnic, kravat zadnje novosti, perkalja, satina, najlepšega in izbranega cefirja ter razno perilo. Vezene in moderci. Snovij iz priste volne in v vseh barvah za obleke za gospe. Blago za delavske hlače in Jako znižane cene! izdelki za delavce. Jako znižane cene!

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kupov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, prigrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Bor-a naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija.)
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.